

دومین کنگره علمی توانبخشی مبتنی بر جامعه و مراقبت در منزل - ۳ و ۴ آذرماه ۱۳۹۴

تبیین جایگاه توانبخشی خانواده محور (HBC) در نظام سلامت

اعظم میرحاج - کارشناس ارشد مدیریت آموزشی - مسئول آموزش و سردبیر نشریه قاصد محبت انجمن آلزایمر ایران
PE@Iranalz.ir

(HBC) Home based care

مراقبت در منزل (HBC) بعنوان یکی از روشهای مراقبت مبتنی بر جامعه (CBR) از اشکال کلیدی مراقبت سلامت شناخته می شود.

بر منابع و توانمندیهای "مددجو و خانواده" بیش از کمک دادن، تاکید و تمرکز دارد.

اجزاء مراقبت خانواده محور

خانواده به عنوان مرکز و هسته اصلی مراقبت هاست

- * تشخیص توانمندی خانواده و دخیل کردن آنها در تصمیم گیری
- * نظارت بر مراقبت از طریق خانواده
- * همکاری و ارتباط دو جانبه (خانواده و درمانگر)
- * احترام متقابل (توجه به ویژگیهای خانواده)
- * منعطف بودن خدمت ارائه شده و حق انتخاب برای مددجو
- * توجه به نیازهای رشدی مددجو و خانواده بعنوان بخشی از خدمات مراقبت بهداشتی
- * شناخت نحوه سازگاری خانواده با مشکلات موجود (شیوه های مدیریت ناتوانی)
- * انتقال کامل همه اطلاعات مرتبط با ناتوانی به خانواده
- * حمایت از خانواده با تشخیص و پاسخدهی به نیازهای اصلی (عاطفی و مالی)
- طبق تحقیقات، سیستم های مراقبتی کارآمد و موثرترین خدمات آنها هستند که بر نقش خانواده در درمان تاکید می کنند، نه درمانگران.

فواید:

کاهش هزینه ها و عوارض ناشی از بستری؛ افزایش سواد بهداشتی، ارتقای خدمات درمانی، مشارکت در جامعه، آرامش روانی و رضایت بیماران

محدودیت ها:

کمبود منابع انسانی و مالی، ناکافی بودن آموزش و مهارتهای مورد نیاز، فقدان مطالب آموزشی کاربردی و مناسب محدودیت در وقت و زمان

سیستم درمانی و توانبخشی ایران بر اساس مدل پزشکی اجرا می گردد و خدمات HBC علیرغم مزایای فراوان، بدلیل محدودیت های موجود کمتر مورد استفاده قرار گرفته؛ البته سازمان بهزیستی کشور با تاکید بر اهمیت و اثر بخشی این رویکرد، طرح ارائه خدمات مراقبتی در منزل را با موفقیت اجرا نموده است.

مقدمه

سلامت یک اولویت جهانی و ملی است؛

هدف عمده نظام سلامت حفظ و ارتقای آن می باشد.

کیفیت - کارایی - عدالت
از طریق سازماندهی و گسترش مراقبت های بهداشتی اولیه

با دو راهکار

مدیریت سلامت فرامکان مشارکت مردم

بحث

رشد جمعیت سالمندی

شیوه های ناسالم زندگی امروزه

چالش اصلی نظام سلامت
* مشکلات فراوان مربوط به سلامت به صورت بیماری یا ناتوانی
* شیوع بیشتر بیماری های مزمن

موضوع مراقبت از سالمندان و بیماران مزمن، به یک مسأله مهم در سیاستگذاری سلامت تبدیل شده است.

لزوم تغییر الگوی درمان و مراقبت

از شیوه بستری در بیمارستان ← به مراقبت در منزل

نتیجه گیری

با توجه به ضرورت رویکردی پاسخگو- کم هزینه- در دسترس- سازگار با فرهنگ ملی، باورهای مذهبی و نگرش جهانی- توأم با کیفیت، کارایی و عدالت جهت نیازهای درحال رشد اجتماع؛ توانبخشی مبتنی بر جامعه و رویکرد خانواده محور جایگاه مهمی در نظام سلامت داراست و یک استراتژی پیشرو برای افزایش رضایت بیمار، مراقب، جامعه و نیز کاهش بار اقتصادی خانواده، دولت و سیستم سلامت می باشد که باید مورد توجه سیاستگذاران و برنامه ریزان قرار گیرد.

References:

- * Azimi A, Alhani F, Ahmadi F, Kazemnejad A. Effect of family-centered empowerment model on the life style of myocardial infarction patients [persian]. Iranian Journal of Critical Care Nursing 2010;2(4):127-32.
- * Dempsey I, Keen D. A review of processes and outcomes in family-centered services for children with a disability. Topics in Early Childhood Special Education 2008;28(1):42-52.
- * Rostamigooran N, Esmailzadeh H, Rajabi F, Majdzadeh R, Larjani B, Vahid Dastgerdi M. Health System Vision of Iran in 2025. Iranian J Publ Health 2013; 42(1): 18-22.
- * Teymouri F, Alhani F, Kazemnejad A. The effect of family-centered empowerment model on the quality of life of school-age asthma children. Research in Nursing 2011;6(20):52-63.
- * Trute B, Hiebert-Murphy D. The Implications of "Working Alliance" for the measurement and evaluation of family centered practice in childhood disability services. Infants & Young Children 2007; 20(2): 109-19.